

Hjertekuglens historie

Det hele begyndte i marts 1992 med at borgergrupper fra 13 forskellige bysamfund i Sejlflod kommune blev inviteret til et møde på Rådhuset i Storvorde. Her fra Kærsholm var det Else Bonde Pedersen og Lisbeth Knudsen, der mødte op. Vi kendte på forhånd intet til projektet, men Søren Elgaard, der var udnævnt til koordinator, fortalte så om, hvad ideen med skulpturerne var. Der var bevilget 650.000 kr. til hele projektet af Kulturfonden, og så var det meningen, at anlægsarbejdet omkring skulpturerne skulle laves som beskæftigelsesarbejde i kommunen. Kunstneren var tildelt på forhånd, så det havde de enkelte grupper ingen indflydelse på. Grunden til at borgere i de forskellige bysamfund blev involveret var, at gruppen skulle være med til, at sikre så stærk opbakning som muligt omkring projektet, at være med til at udpege placering og at diskutere udkastet til skulpturen med kunstneren.

Kunstneren vi havde fået "tildelt" var Jørn Rønnau. Han er bosiddende i Århus og var på det tidspunkt ret kendt for træskulpturer, han havde udskåret med motorsav i Marselisborg Skov. Jørn Rønnau brugte megen tid på at sætte sig ind i Kærsholms historie, byens omgivelser og byens befolkning. Et citat: "Det er utroligt tilfredsstillende at lave noget i ånd med de folk, der bor der. Som kunstner sætter jeg en ære i at give dem noget, de ikke vidste, de ville kunne lide. Noget der

svinger med deres liv og deres ideer, men som de ikke selv kan frembringe.” (Jørn Rønnau). Gennem vore samtaler konkluderede Jørn, at vores lille by manglede et samlingspunkt, der kunne give den identitet. Det blev så besluttet, at der skulle laves et lille torv i byen, der hvor vejene mødes og bliver krydset af bækken. Der skulle ”Hjertekuglen” placeres. Det lille torv (måske verdens mindste) skulle så ”symbolisere – og måske endda fremme – det nære miljø i Kærsholm – et sted, hvor man kan mødes og snakke, hvor man kan vente på bussen, lege, gå tur til, være alene, vise frem for besøgende osv.” (Citat: Jørn Rønnau). Skulpturen er en stor kugle af mahogni med et lille hjerte i moseeg, selvfølgelig fundet i Lille Vildmose. I mahognikuglens udskæringer skulle der så refereres til byens historie og nutid, og torvet omkring skulpturen skal krydses af linjer, der rækker ud i verden. Kærsholm er nemlig ikke et gadekryds, men et skæringspunkt, mener Jørn Rønnau. Nok et citat af kunstneren: ”Et skæringspunkt er et vigtigt sted, et sted, hvor tingene mødes, konfronteres, smelter sammen eller blot strejfer hinanden, måske beriget af mødet. Skæringspunkter har linjer, der fører ud i den store verden, og er derfor også en slags *centrum*. Efter min mening er det vigtigt i sit liv at forene de to yderpunkter: At være nærværende og aktiv lokalt, i sit eget liv her og nu, og samtidig huske og handle i bevidstheden om, at man er en del af den store verden.”

Ideen med skulpturen:

Er at lave en på en gang enkel og sammensat ting, en mahognikugle med en diameter på 1 meter, med en mængde udskæringer i overfladen. Det skulle være noget, der handler om identiteten på stedet. Udskæringerne i kuglen vil bl. a. referere til stort og småt i byens historie og nutid blandet med tegn af almenmenneskelig karakter, bl. a. det indlagte hjerte af sort moseeg fra Vildmosen. Kuglen, som en enkel, rolig og varm (i kraft af materialet) form, til at se på, røre ved, klatre på. Plej hjertet ved at røre det og gnide det. Altså kuglen som centrum for byen og livet i den her og nu, og kuglen som et billede på, at vi befinder os et sted på Jordkloden. Hvor lige nøjagtigt er at læse på kuglen, hvor længde- og breddegraden Kærsholm ligger på, er at læse angivet i grader minutter og sekunder. Et citat fra en af Grundtvigs sange, ”Et jævnt og muntert, virksomt liv på jord” er også indskåret. Der er også en henvisning til, at der engang har været en foredragsforening i byen, som Jeppe Aakjær besøgte i 1917. På kuglen er der et citat fra sangen ””Du kære blide danske bæk”. Der er et sejl, en båd, der minder os om vikingetiden, der er en fisk, der er et symbol på Kristus, frøen, der bliver til en prins, når man kysser den. Der er en nældens takvinge, en violin, et digt fra Inger Christensens digtsamling ”Det”. Der er også et @, der jo nok symboliserer nutiden.

Kuglen med alle symbolerne er placeret i centrum af krydsende linjer. Disse angives af torvets belægninger og andre ”sigtelinjer”, så som sten, der er delt i to, andre, der er placeret på strategisk udvalgte steder og et stykke af en jernbaneskinne, der jo nok fortæller om Kærsholms tilknytning til mosen. Byen er en ret ny by, der er opstået omkring tørveindustrien i mosen.

Efter nogle år, hvor der ikke skete noget med skulpturprojektet, blev den endelig indviet på en solrig 10. juli 1999. Jeg vil slutte med et citat igen af Jørn Rønnau, der på indvielsesdagen siger om at arbejde med hele torvets tilblivelse:

”Jeg følte, at det begyndte at blive mere og mere spændende. Jeg blev for alvor grebet af opgaven: Et sted, som næsten ikke eksisterer officielt, og som alligevel på en måde er verdens centrum – vel at mærke for de mennesker, som bliver født her, og som bor og lever her. .... Men en skulptur svæver ikke frit i luften. Omgivelserne til en skulptur er efter min mening det halve af oplevelsen. Derfor var det en spændende og usædvanlig mulighed, også at være med til at skabe det lille torv til skulpturen. Men en skulptur på et torv svæver stadig ikke frit i luften. Den skal skabes ind i de historiske, de geografiske, de sociale og de menneskelige rammer.

Kærsholm er på mange måder beliggende i Sejlflod Kommunes ”hjerne”. Mange synlige og usynlige linjer krydser og danner skæringspunkt i Kærsholm: Gamle kommunegrænser, sognegrænser, skoledistrikter, og en bæk deler også byen – og landevejene danner næsten et kryds. ”

Kilder: Kunst og lokalsamfund af Lars Birch Andersen

Oplæg fra Jørn Rønnau til udvalget

Skrevet af: Lisbeth Knudsen